

Rapport

Huurtarievenmonitor binnensport 2024

Huurtarieven van gemeentelijke
sporthallen, sportzalen en gymzalen

Huurtarievenmonitor binnensport 2024

Huurtarieven van gemeentelijke sporthallen,
sportzalen en gymzalen

Met ondersteuning van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Mulier Instituut

Peter van Eldert

Eef Hollander

Nicoline Hertogs

Voor meer informatie kunt u contact
opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, mei 2025

www.mulierinstituut.nl

info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding:
auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder
toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Inhoudsopgave

Huurtarievenmonitor binnensport 2024

Kerncijfers	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doelstelling	7
1.3 Vraagstelling	8
1.4 Aanpak	8
2 Huurtarievenstelsel	10
2.1 Grondslag en indexatie	10
2.2 Vormgeving	12
3 Huurtarieven 2024	15
3.1 Hoogte typen huurtarieven	15
3.2 Verschillen tussen groepen gemeenten	16
4 Ontwikkeling huurtarieven	19
4.1 Ontwikkeling tussen 2021 en 2024	19
4.2 Verschillen tussen groepen gemeenten	22
5 Conclusie & reflectie	25
5.1 Conclusie	25
5.2 Reflectie	26
Bronnen	29
Bijlage 1 - Ontwikkeling huurtarieven 2021-2023	30

Huurtarievenmonitor binnensport 2024

Huurtarievenstelsels

- In 60 procent van de gemeenten zijn de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties in het verleden bepaald en is de specifieke methodiek onbekend (historisch gegroeid).
- 84 procent van de gemeenten actualiseert jaarlijks de huurtarieven aan de hand van indexatie.
- 76 procent van de gemeenten gebruikt de CPI voor indexatie van de huurtarieven.
- 66 procent van de gemeenten kiest voor de CPI uit een specifieke maand, terwijl 23 procent kijkt naar het jaarcijfer.
- Gemeenten hanteren voor gemeentelijke binnensportaccommodaties het vaakst een verenigingstarief (69-72%) en/of commercieel tarief (59-63%).
- 21 tot 25 procent van de gemeenten rekent voor alle gebruikers hetzelfde huurtarief.

Huurtarieven in 2024

- In 2024 was het gemiddelde verenigingstarief voor een gemeentelijke sporthal 44,43 euro per uur, voor een sportzaal 24,64 euro per uur en voor een gymzaal 14,01 euro per uur.
- Voor organisaties met een winsttoegmerk golden de hoogste tarieven: gemiddeld 105,63 euro per uur voor een sporthal, 56,44 euro per uur voor een sportzaal en 31,56 euro per uur voor een gymzaal.
- In gemeenten die geen onderscheid maken naar type gebruiker, betaalden sportverenigingen gemiddeld meer dan in gemeenten met een specifiek verenigingstarief.
- Het gemiddelde verenigings- en commerciële tarief waren hoger bij een sterkere mate van stedelijkheid van de gemeente.
- Beide typen tarieven waren ook hoger wanneer een andere partij dan de gemeente verantwoordelijk is voor de exploitatie.

Ontwikkeling tussen 2023 en 2024

- Tussen 2023 en 2024 stegen het gemiddelde verenigings- en commerciële tarief voor gemeentelijke sporthallen met respectievelijk 4,3 en 4,4 procent, voor sportzalen met 3,2 en 3,7 procent, en voor gymzalen met 4,4 en 4,8 procent. Voor sporthallen en gymzalen lijkt deze stijging hoger dan de jaar- en maandcijfers van de inflatie in die periode (maximaal 3,8%).
- In 2024 bleven de huurtarieven in 10 tot 17 procent van de gemeenten gelijk. In 3 tot 8 procent van de gemeenten zien we een sterke stijging van meer dan 10 procent.



Inleiding

In deze monitor volgen we de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties. In dit eerste hoofdstuk schetsen we de aanleiding, doelstelling, vraagstelling en aanpak van het onderzoek.

1.1 Aanleiding

Gemeenten besteden het merendeel van het gemeentelijke sportbudget aan sportaccommodaties (Van Eldert, 2025). Met deze bestedingen realiseren en onderhouden ze gemeentelijke sportaccommodaties, die ze beschikbaar stellen aan onder andere sportverenigingen. Tegenover deze gemeentelijke sportuitgaven staan de huurtarieven die gemeenten rekenen voor de verhuur van de sportaccommodaties.

Rondom de huurtarieven hangt voor gemeenten een spanningsveld tussen financieel gezonde exploitatie en de betaalbaarheid van de sport. Met hogere huurtarieven kunnen gemeenten een groter deel van de investeringen in sportaccommodaties compenseren. Maar ze zorgen ook voor hogere huurlasten voor sportaanbieders, die kunnen doorwegen op de contributies die de sporters betalen, en daarmee de betaalbaarheid van sport negatief beïnvloeden.

Het is dus van belang zicht te houden op de ontwikkelingen in de huurtarieven. Daarom volgt het Mulier Instituut deze ontwikkelingen sinds 2021 met een landelijke huurtarievenmonitor. Vanaf 2024 rapporteren we de resultaten uit de landelijke huurtarievenmonitor apart voor binnen- en buitensportaccommodaties.

In deze rapportage gaan we in op de binnensportaccommodaties. Dit is de vierde keer dat we over huurtarieven van gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen rapporteren.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om de huurtarieven die gemeenten en exploitanten hanteren voor het gebruik van de gemeentelijke binnensportaccommodaties¹ jaarlijks eenduidig in kaart te brengen en deze door de tijd te vergelijken.

¹ Gemeentelijke binnensportaccommodaties zijn binnensportaccommodaties waarvan de gemeente eigenaar is. De exploitatie kan bij de gemeente zelf of een andere exploitant liggen.

1.3 Vraagstelling

We beantwoorden in dit onderzoek de volgende vragen:

Hoe geven gemeenten en exploitanten vorm aan de huurtarievenstelsels voor gemeentelijke binnensportaccommodaties?

Hoe hoog waren de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties in 2024?

Hoe hebben de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties zich ontwikkeld sinds 2021?

1.4 Aanpak

Registratie huurtarieven

We registreren de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties aan de hand van deskresearch. Hiervoor gebruiken we huurtarievenoverzichten die gemeenten beschikbaar stellen. Gemeenten publiceren deze overzichten vaak op hun website of verwijzen door naar de exploitant die sportaccommodaties namens hen verhuurt. In aanvulling hierop vragen we gemeenten via het panel van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) of ze beschikken over tarievenoverzichten en bereid zijn deze te delen.

Peildatum

We hanteren 1 september als peildatum. Dat wil zeggen dat we elk jaar de huurtarieven registreren die vanaf 1 september golden. De dataverzameling vindt vervolgens tussen 1 september en 31 december plaats. De resultaten in deze rapportage hebben betrekking op 2024. Dit zijn dus de huurtarieven die golden voor het kalenderjaar 2024 of het seizoen 2024/2025.

Kale huurtarieven

In dit onderzoek focussen we zoveel mogelijk op het 'kale' huurtarief. We kijken dus alleen naar het huurtarief dat een gebruiker voor de sportvoorziening zelf betaalt. Eventuele randzaken of -voorzieningen, zoals schoonmaakkosten of kleedkamers, laten we buiten beschouwing.

Hetzelfde geldt voor aanvullende subsidies die sommige gemeenten verstrekken aan sportverenigingen ter compensatie van relatief hoge of kostendekkende huurtarieven. Naar onze inschatting speelt dit vooral bij de verhuur van buitensportaccommodaties en minder bij binnensportaccommodaties.

Wijzigingen ten opzichte van vorige peilingen

In de dataverzameling komt het voor dat we huurtarieven vinden uit eerdere jaren. Soms zijn dit huurtarieven die we in vorige peilingen van de huurtarievenmonitor niet vonden. Deze aanvullende huurtarieven voegen we toe aan de databestanden uit de vorige peilingen en nemen we mee in de analyse van de ontwikkeling van de huurtarieven. Hierdoor wijken cijfers over 2021, 2022 en 2023 licht af van de gepresenteerde cijfers in de vorige peilingen.

Steekproef en weging

We focussen op de drie vaakst voorkomende typen binnensportaccommodaties in Nederland: sporthallen, sportzalen en gymzalen. In [tabel 1.1](#) laten we zien van hoeveel gemeenten we de huurtarieven voor deze accommodaties in beeld hebben voor het jaar 2024. In de analyse wegen we de resultaten vervolgens naar stedelijkheid om een representatief beeld van Nederland te schetsen.

Tabel 1.1

Gemeenten waarvan het huurtarief voor een gemeentelijke sporthal, sportzaal en/of gymzaal is geregistreerd in 2024

	Aantal gemeenten (in absolute aantallen)	Percentage van het totaal (in procenten)
Totaal	342	100
Sporthal	174	51
Sportzaal	108	32
Gymzaal	162	47
Sporthal, sportzaal én gymzaal	91	27

Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

Achtergrondinformatie huurtarievenstelsels

In deze rapportage presenteren we ook algemene achtergrondinformatie over huurtarievenstelsels. Hiervoor gebruiken we resultaten uit peilingen (uit 2020 en 2023) onder gemeenteambtenaren sport via het panel van de VSG.



Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we hoe huurtarievenstelsels tot stand komen en op welke manier gemeenten en exploitanten deze vormgeven. Vervolgens gaan we in hoofdstuk 3 in op de huurtarieven voor binnensportaccommodaties in 2024. In hoofdstuk 4 laten we de ontwikkeling van de huurtarieven voor binnensportaccommodaties tussen 2021 en 2024 zien. In hoofdstuk 5 staat de conclusie.

Huurtarievenstelsel

In dit hoofdstuk gaan we in op huurtarievenstelsels. We beschrijven de grondslag van deze stelsels, hoe gemeenten deze periodiek aanpassen en hoe ze deze vormgeven.

2.1 Grondslag en indexatie

Grondslag huurtarievenstelsels en periodieke aanpassing

In het merendeel van de gemeenten (60%) zijn de huurtarieven die gemeenten hanteren voor de verhuur van gemeentelijke binnensportaccommodaties in het verleden bepaald en is de specifieke methodiek onbekend² (Van Eldert & Hollander, 2024). Een kwart van de gemeenten bepaalt de huurtarieven voor binnensportaccommodaties op basis van de kostprijs.

Nadat gemeenten een huurtarievenstelsel hebben opgesteld, actualiseren ze dit periodiek. Het merendeel (84%) doet dit door de huurtarieven te indexeren (Van Eldert & Hollander, 2024). Daarnaast voert 5 procent van de gemeenten jaarlijks een vaste berekening door om de nieuwe huurtarieven te bepalen, bijvoorbeeld op basis van de kostprijs.

Indexatie

Ruim drie kwart van de gemeenten (76%) die jaarlijks via indexering de huurtarieven aanpassen, gebruikt hiervoor de consumentenprijsindex (CPI) (Van Eldert & Hollander, 2024). Deze CPI is een indexcijfer dat het prijsverloop weergeeft van een pakket goederen en diensten zoals Nederlandse huishoudens dit gemiddeld aanschaffen (CBS, z.d.). Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gebruikt de CPI om de ontwikkeling van de inflatie weer te geven.

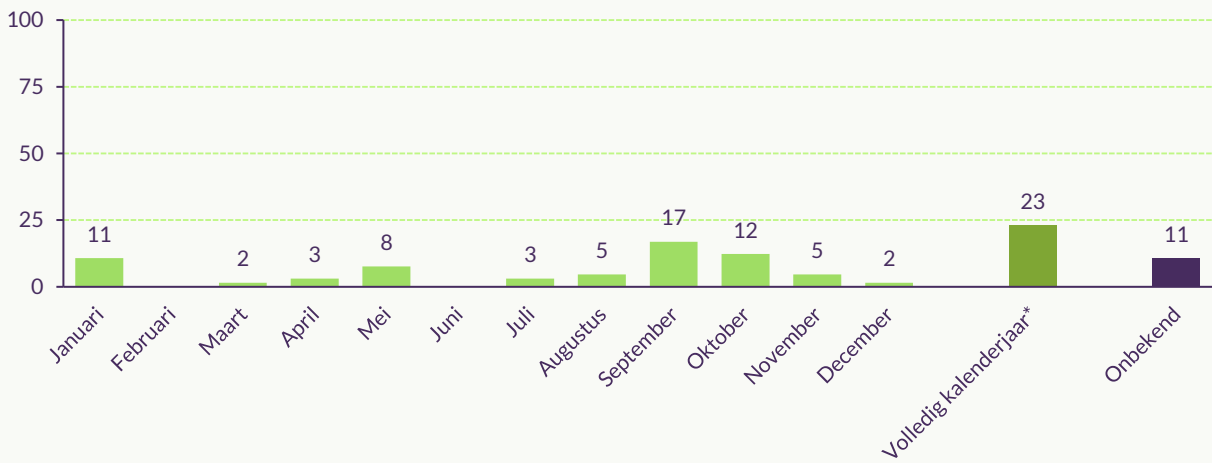
De hoogte van de CPI is afhankelijk van de referentieperiode die de gemeente gebruikt. Hierbij maken gemeenten verschillende keuzes. Twee derde (66%; [figuur 2.1](#)) kiest voor indexatie aan de hand van de CPI voor een specifieke referentiemaand. Daarbij kiezen gemeenten het vaakst voor september (17%), oktober (12%) of januari (11%). Daarnaast kiest bijna een kwart van de gemeenten (23%) geen specifieke maand: die gemeenten kijken naar het jaarcijfer van de CPI.

² Deze grondslag wordt ook wel 'historisch groei' genoemd.

Figuur 2.1

Referentieperiode die gemeenten aanhouden voor de indexatie van huurtarieven voor gemeentelijke sportaccommodaties in 2023, volgens sportambtenaren

(in procenten van gemeenten die jaarlijks de CPI gebruiken voor indexatie, n=65)



Bron: Mulier Instituut/Vereniging Sport en Gemeenten, VSG-panel, december 2023.

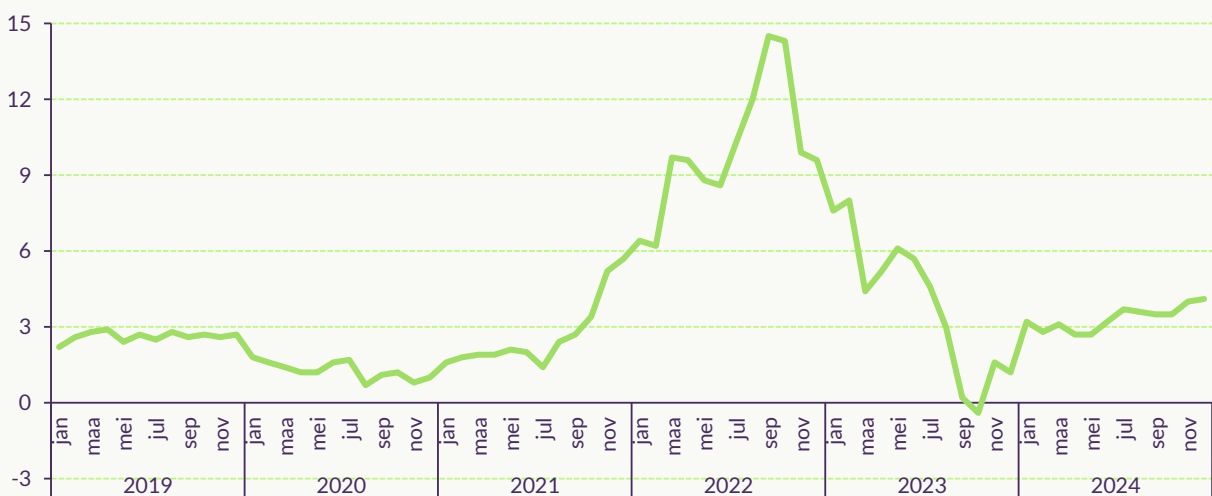
De CPI over een volledig kalenderjaar berekent het CBS als het gemiddelde van de indexcijfers van de twaalf maanden van dat jaar. Dit jaarcijfer maken ze aan het einde van het jaar bekend.

De verschillende keuzes voor een referentieperiode kunnen zorgen voor verschillen in de ontwikkeling van de huurtarieven. Zeker in een jaar als 2022, waarin in de CPI sterk fluctueerde (**figuur 2.2**). In 2024 was de CPI een stuk stabiel, met minimaal 2,7 procent en maximaal 4,1 procent.

Figuur 2.2

Ontwikkeling Consumentenprijsindex (CPI) 2019-2024

(procentuele verandering CPI ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder)



Bron: CBS Statline, 2025. Bewerking: Mulier Instituut.

2.2 Vormgeving

Verschillen tussen gemeenten

Gemeenten en exploitanten van gemeentelijke sportaccommodaties geven het huurtariefstelsel voor gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen verschillend vorm. Grofweg samengevat verschillen de tariefstelsels van gemeenten op vijf onderdelen. In [tabel 2.1](#) beschrijven we deze onderdelen.

Tabel 2.1

Onderdelen waarop huurtariefstelsels van gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen tussen gemeenten verschillen

Onderdeel	Omschrijving	Voorbeelden
Deel	Voor welk deel van de voorziening geldt het tarief?	Hele hal/zaal, halve hal/zaal, 1/3 hal
Eenheid	Hoe lang of hoe vaak mag de voorziening gebruikt worden voor het tarief?	Uurtarief, dagtarief, jaartarief
Huurder	Voor wie geldt het tarief?	Verenigingstarief, commercieel tarief
Moment	Op welke momenten geldt het tarief?	Week- en weekendtarief, dag- en avondtarief
Periode	In welke periode geldt het tarief?	Per kalenderjaar, per seizoen, zomer- en wintertarief

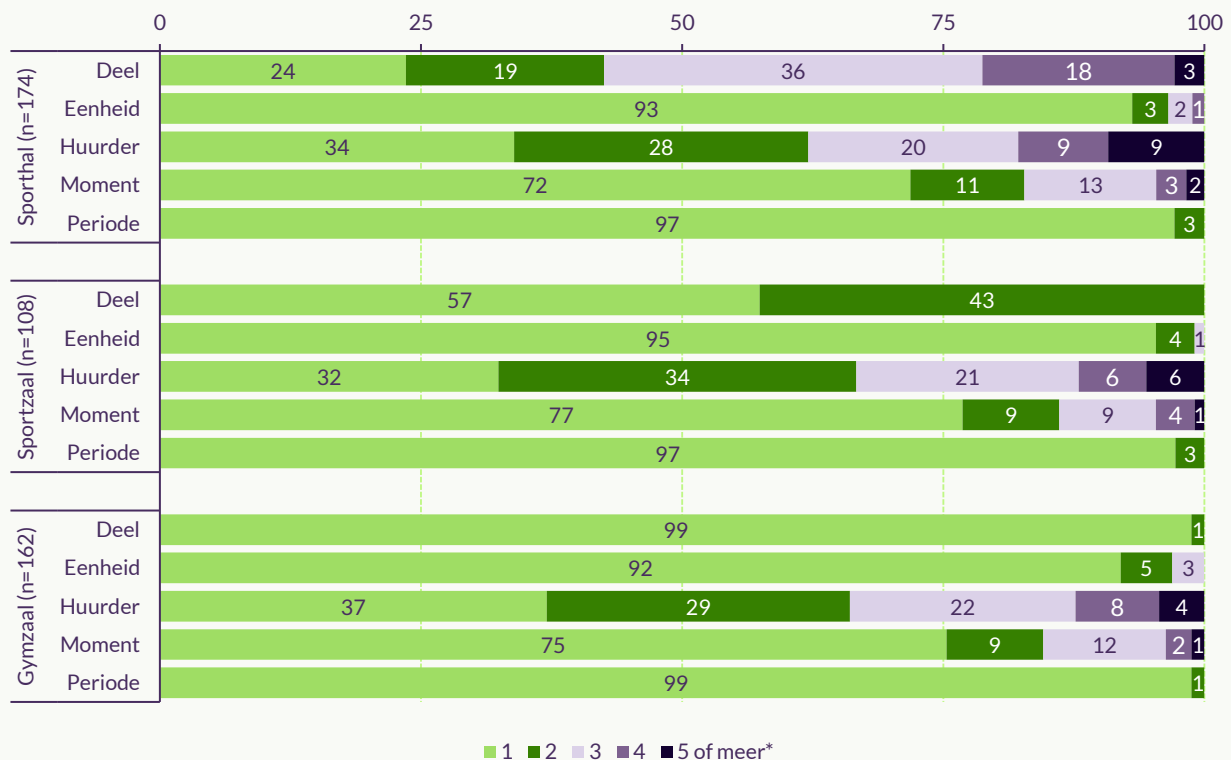
Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

De meeste verschillen zien we bij het onderdeel huurder. Voor sporthallen heeft 66 procent van de gemeenten in 2024 verschillende tarieven voor minstens twee typen huurders ([figuur 2.3](#)). Voor sportzalen en gymzalen ligt dit percentage op respectievelijk 68 en 63 procent. Enkele gemeenten hanteren zelfs voor acht typen huurders een verschillend tarief.

Verder hanteert 76 procent van de gemeenten verschillende tarieven voor de verhuur van delen van sporthallen ([figuur 2.3](#)). De overige 24 procent verhuurt alleen een volledige sporthal. De differentiatie op het deel van de accommodatie komt bij sportzalen (43%) een stuk minder en bij gymzalen (1%) nauwelijks voor. Gymzalen zijn, vanwege de kleinere afmetingen, moeilijk te scheiden in losse delen en bij sportzalen kan het ontbreken van een scheidingswand een reden zijn om deze niet per deel te verhuren.

Figuur 2.3**Aantal verschillende tarieven per onderdeel in het tarievenstelsel voor gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen in 2024**

(in procenten)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

Met een maximum van acht.

Afbakening typen tarieven voor monitoring

Om de huurtarieven tussen gemeenten te kunnen vergelijken brengen we afbakeningen aan. We nemen alleen de huurtarieven mee die gelden voor de verhuur van een hele sporthal, sportzaal of gymzaal. Daarnaast focussen we op de uurtarieven voor deze sportaccommodaties. Tot slot vatten we de huurtarieven samen aan de hand van de onderdelen huurder en moment.

Met deze afbakeningen komen we op vijf typen tarieven:

- **verenigingstarief:** geldt voor plaatselijke sportverenigingen. Zij zijn doorgaans de vaste gebruikers, die doordeweeks in de avond gebruik maken van de sportaccommodaties;
- **maatschappelijk tarief:** geldt voor organisaties zonder winstoogmerk, exclusief de sportverenigingen;
- **particulier tarief:** geldt voor de verhuur aan individuen, bijvoorbeeld voor kinderveestjes;
- **commercieel tarief:** geldt voor organisaties met winstoogmerk;

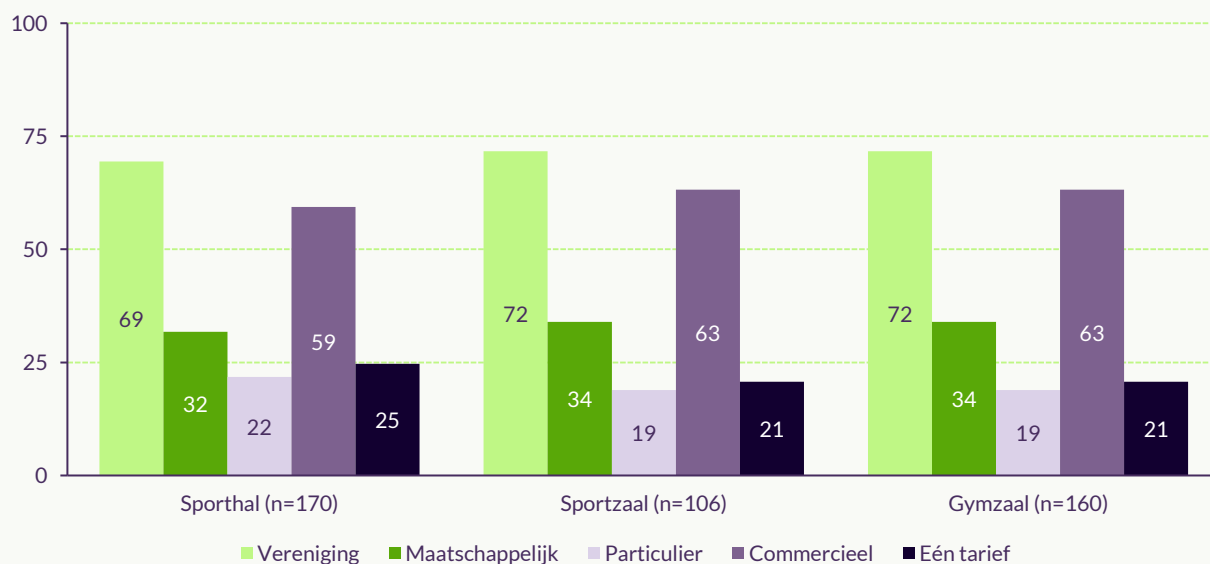
- **één tarief voor alle gebruikers:** bij dit type tarief maakt de gemeente of exploitant geen onderscheid naar type huurder en betalen alle gebruikers hetzelfde tarief.

Vaak hanteren gemeenten of exploitanten twee of drie van deze tarieftypen. Tenzij ze geen onderscheid maken naar type huurder en één tarief hanteren voor alle gebruikers.

Gemeenten hanteren het vaakst een verenigings- (69-72%; **figuur 2.4**) en/of een commercieel tarief (59-63%) in het tarievenstelsel voor gemeentelijke binnensportaccommodaties. 25 procent van de gemeenten maakt voor sporthallen geen onderscheid naar type huurder en rekent voor alle gebruikers hetzelfde huurtarief. Voor sportzalen en gymzalen doet 21 procent van de gemeenten dit.

Figuur 2.4
Gebruik van de verschillende tarieftypen door gemeenten in het tarievenstelsel voor gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen in 2024

(in procenten)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

Huurtarieven 2024

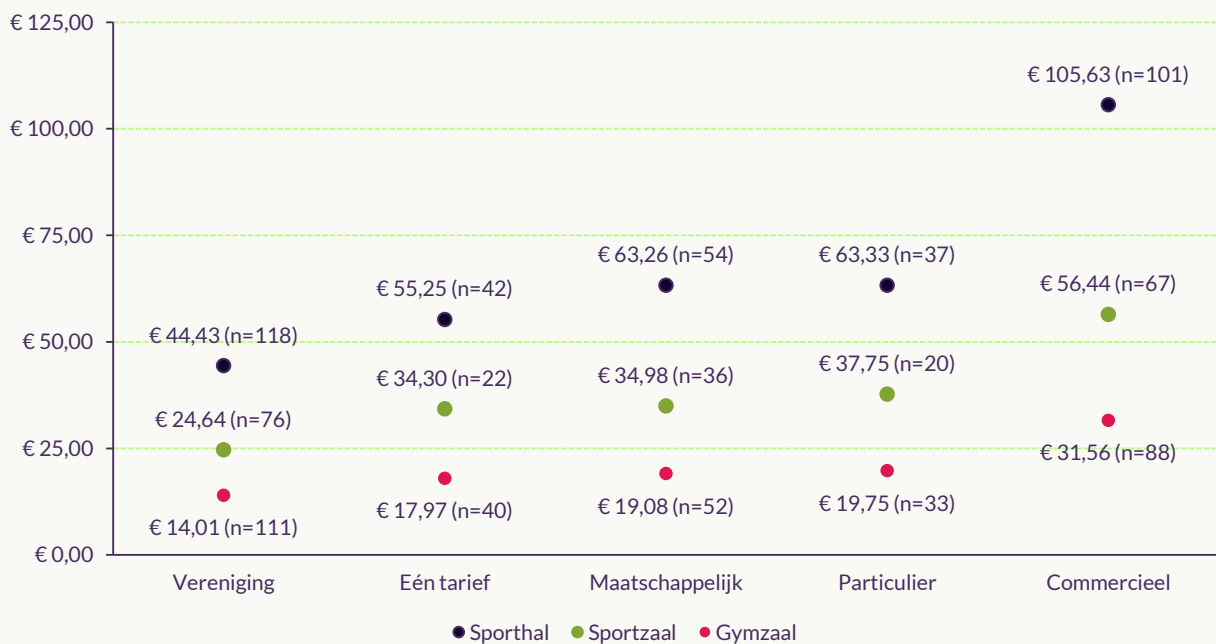
In dit hoofdstuk laten we zien hoe hoog de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties in 2024 waren. Daarbij kijken we ook naar de verschillen tussen gemeenten.

3.1 Hoogte typen huurtarieven

In gemeenten die in het huurtariefstelsel onderscheid maken naar type huurder, betaalden sportverenigingen in 2024 voor alle typen gemeentelijke binnensportaccommodaties het laagste gemiddelde huurtarief (figuur 3.1). Voor een sporthal betaalden ze gemiddeld 44,43 euro per uur, voor sportzalen en gymzalen gemiddeld respectievelijk 24,64 en 14,01 euro per uur. Andere typen gebruikers betaalden meer, met name organisaties met een winstoogmerk.

Figuur 3.1
Gemiddeld uurtarief in 2024 voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal, naar type tarief

(in euro's per uur, gewogen naar stedelijkheid)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

Sportverenigingen in gemeenten die geen onderscheid maken naar type gebruiker, betaalden in 2024 gemiddeld meer voor de huur van een binnensportaccommodatie dan in gemeenten met een specifiek verenigingstarief (figuur 3.1). Het gemiddelde huurtarief voor alle gebruikers was in 2024 wel lager dan het gemiddelde maatschappelijke, particuliere en commerciële tarief.

Het gemiddelde huurtarief voor sporthallen is voor alle tarieftypen hoger dan dat voor sportzalen (**figuur 3.1**). Het absolute verschil tussen tarieven voor sporthallen en sportzalen is niet bij alle tarieftypen hetzelfde. Met name bij de commerciële tarieven is het verschil tussen sporthallen en sportzalen relatief groot.

Voor sportzalen ligt het gemiddelde huurtarief hoger dan voor gymzalen. Ook dit verschil komt voor alle tarieftypen naar voren en is het grootst bij de commerciële tarieven.³

3.2 Verschillen tussen groepen gemeenten

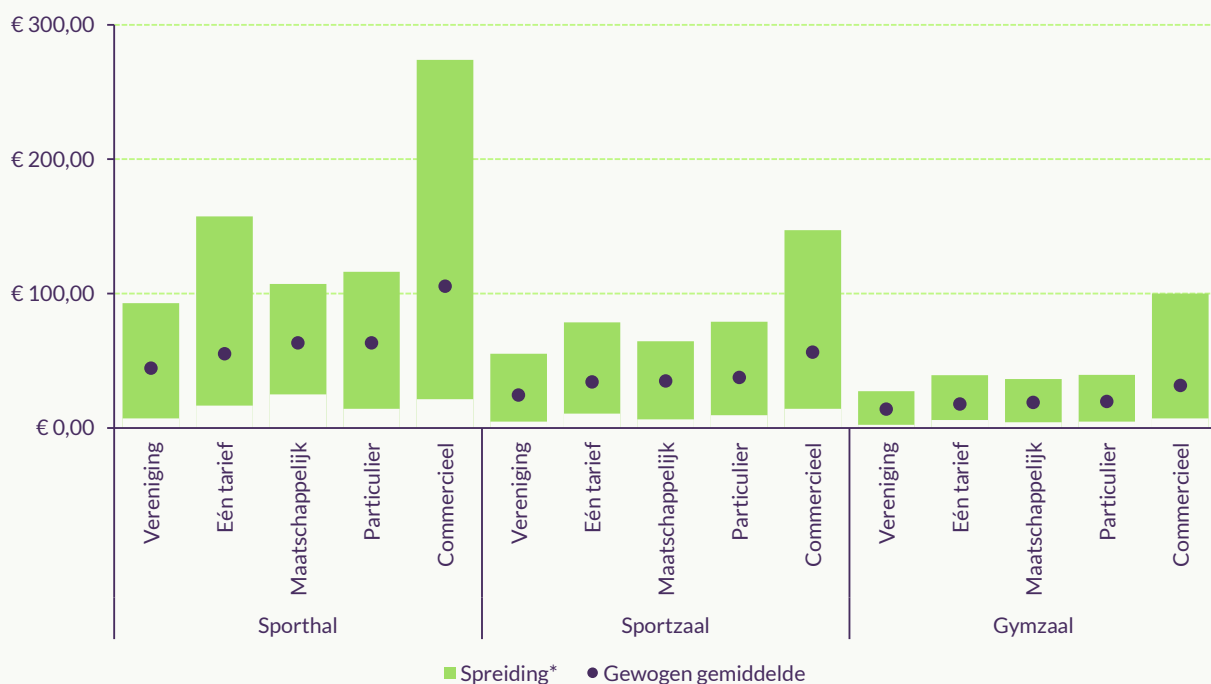
Spreiding huurtarieven

Voor gemeentelijke binnensportaccommodaties zien we spreiding – het verschil tussen het minimale en het maximale tarief – rondom de gemiddelde huurtarieven (**figuur 3.2**). Met name rondom de commerciële tarieven is de spreiding aanzienlijk. Voor sporthallen lagen het minimale en maximale commerciële uurtarief in 2024 bijvoorbeeld 252,60 euro uit elkaar.

Figuur 3.2

Spreiding* rondom het (gewogen) gemiddelde uurtarief in 2024 voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal, naar type tarief

(in euro's per uur, gewogen naar stedelijkheid)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

* Het verschil tussen het minimale en het maximale tarief.

³ De verschillen in de huurtarieven tussen de binnensportaccommodaties zijn niet verrassend. Ze liggen in lijn met de verhouding tussen de afmetingen van de accommodaties. Sporthallen zijn groter dan sportzalen, en sportzalen zijn groter dan gymzalen, wat een hoger huurtarief rechtvaardigt.

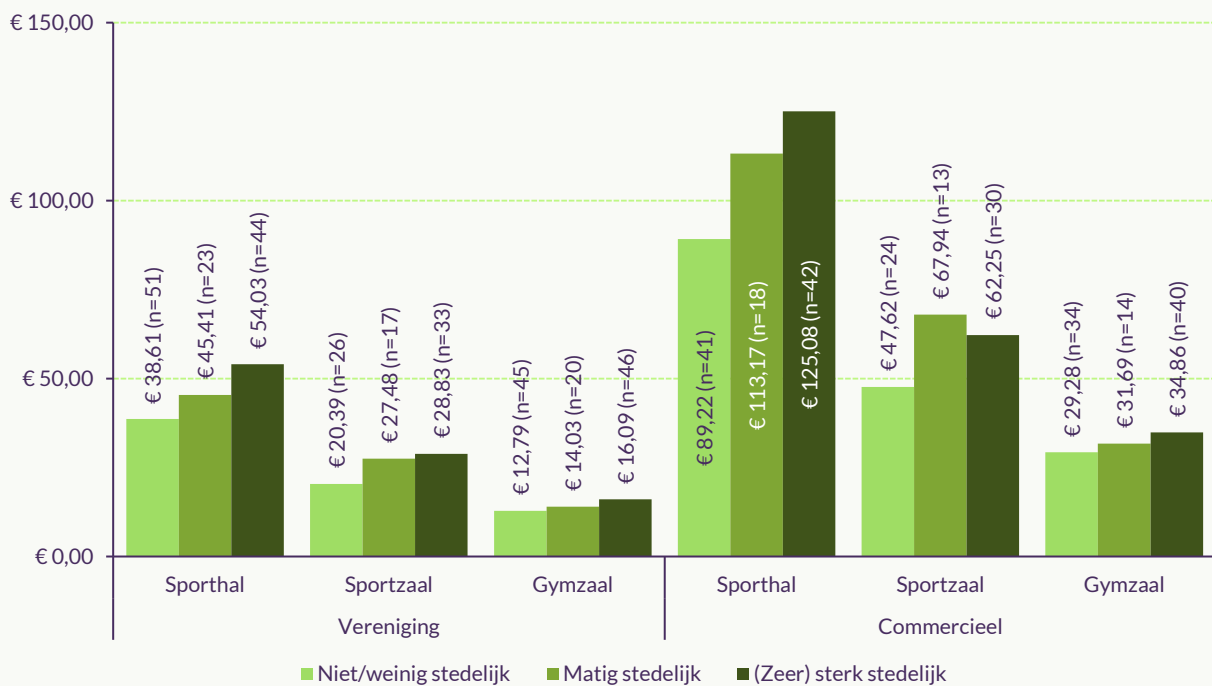
Verschillen naar stedelijkheid

In 2024 was het gemiddelde huurtarief voor gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen hoger in sterk verstedelijkte gemeenten ([figuur 3.3](#)). Dit geldt zowel voor het verenigingstarief als voor het commerciële tarief. De enige uitzondering hierop is het commerciële tarief voor een sportzaal, waarvoor we een relatief hoog gemiddeld tarief zien in matig stedelijke gemeenten.⁴

Figuur 3.3

Gemiddeld uurtarief in 2024 voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal, naar stedelijkheid en type tarief

(in euro's per uur, gewogen naar stedelijkheid)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

Verschillen naar type exploitant

In Nederland wordt de helft van de gemeentelijke sporthallen en gymzalen door de gemeente zelf geëxploiteerd (Van Eldert & Hertogs, 2024). Dit geldt voor ongeveer twee op de vijf sportzalen (41%). Andere partijen, zoals sportbedrijven of exploitatiestichtingen, exploiteren het overige deel in opdracht van de gemeente.

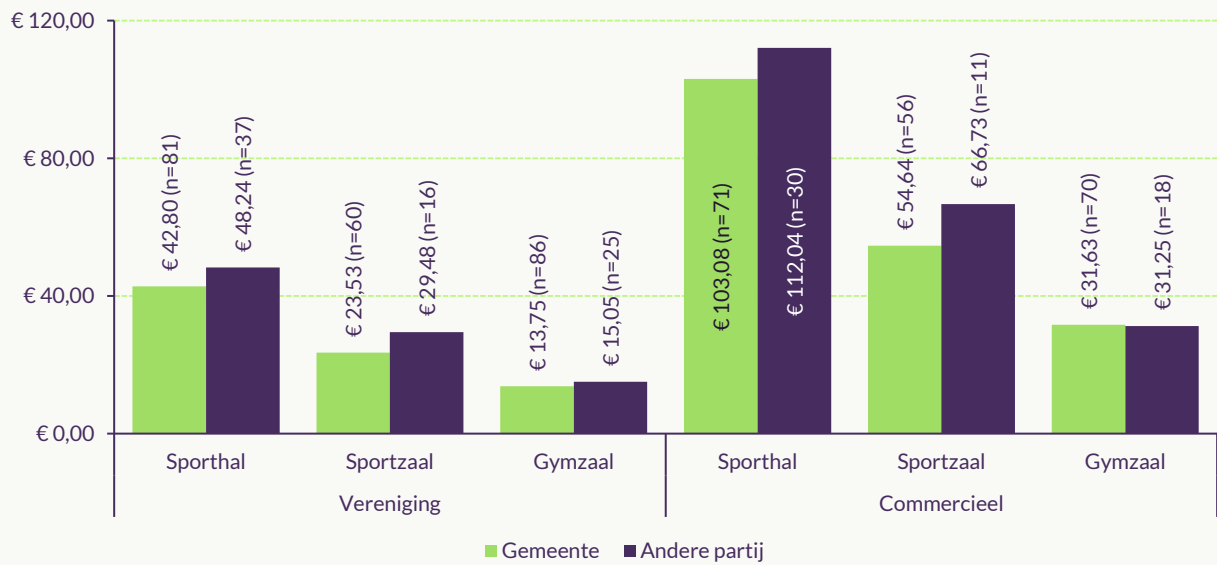
Bij gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen was in 2024 het gemiddelde verenigingstarief en commerciële tarief hoger wanneer een andere partij dan de gemeente verantwoordelijk is voor de exploitatie ([figuur 3.4](#)). De uitzondering hierop is het commerciële tarief voor een gymzaal.

⁴ Dit afwijkende resultaat komt mogelijk door het relatief lage aantal gemeenten binnen deze groep.

Figuur 3.4

Gemiddeld uurtarief in 2024 voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal, naar exploitant en type tarief

(in euro's per uur, gewogen naar stedelijkheid)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2024.

Ontwikkeling huurtarieven

In dit hoofdstuk beschrijven we de ontwikkeling van de huurtarieven⁵ voor gemeentelijke binnensportaccommodaties tussen 2021 en 2024. We kijken naar de verschillen tussen gemeenten.

4.1 Ontwikkeling tussen 2021 en 2024

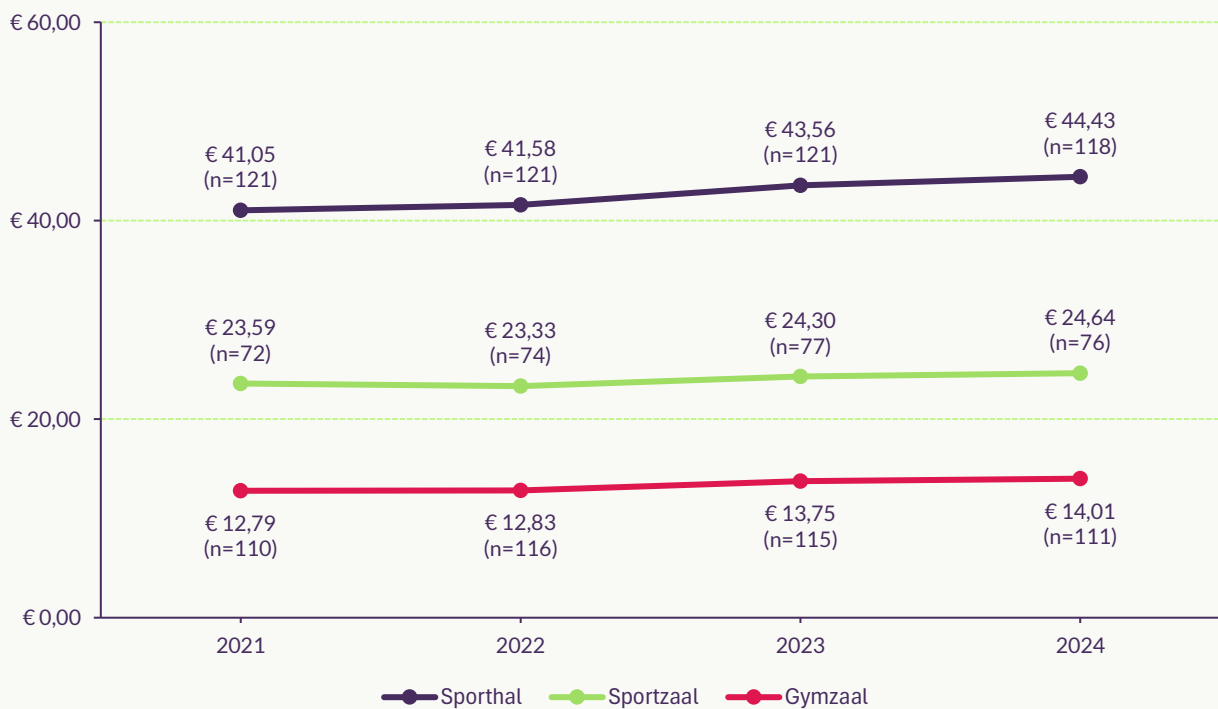
Gewogen gemiddelde huurtarieven

Het gemiddelde verenigingstarief voor gemeentelijke sporthallen steeg tussen 2021 en 2024 van 41,05 euro naar 44,43 euro per uur (figuur 4.1). Voor sportzalen steeg het gemiddelde verenigingstarief in deze periode van 23,59 euro naar 24,64 euro per uur en voor gymzalen van 12,79 euro naar 14,01 euro per uur.

Figuur 4.1

Gemiddeld verenigingstarief in 2021 tot en met 2024 voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal

(in euro's per uur, gewogen naar stedelijkheid)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2021-2024.

Ook het gemiddelde commerciële tarief voor gemeentelijke binnensportaccommodaties steeg tussen 2021 en 2024 (figuur 4.2). Voor

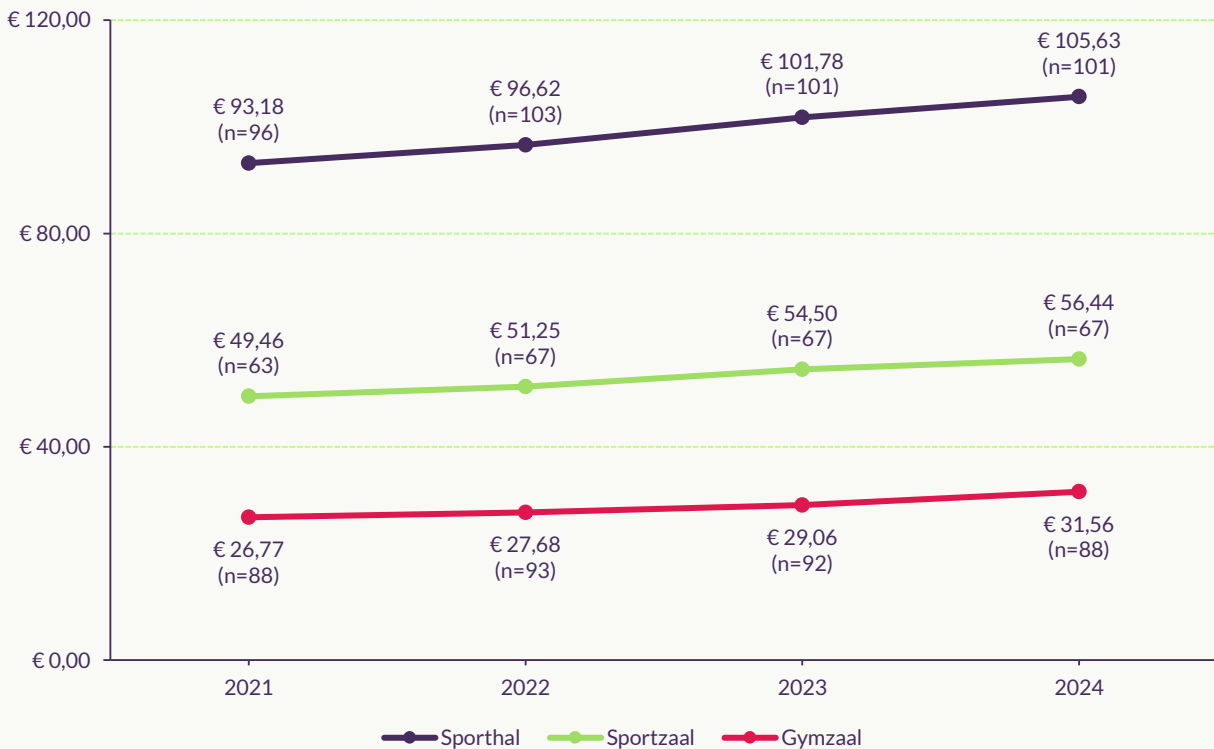
⁵ Vanwege het aantal observaties nemen we in dit hoofdstuk alleen de verenigingstarieven en commerciële tarieven mee.

sporthallen ging dit tarief van gemiddeld 93,18 euro naar 105,63 euro per uur, voor sportzalen van 49,46 euro naar 56,44 euro per uur en voor gymzalen van 26,77 euro naar 31,56 euro per uur.

Figuur 4.2

Gemiddeld commercieel tarief in 2021 tot en met 2024 voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal

(in euro's per uur, gewogen naar stedelijkheid)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2021-2024.



Ontwikkeling per jaar

De selectie gemeenten waarvan we de huurtarieven weten, verschilt per meting. Dit komt doordat we de tarieven van sommige gemeenten in de ene meting wel vinden en in de andere meting niet. Hierdoor kan een vergelijking van de gemiddelde tarieven per jaar een scheef beeld geven. In het vervolg van dit hoofdstuk corrigeren we hiervoor door de ontwikkeling per jaar te bekijken en alleen de gemeenten mee te nemen waarvan we in beide metingen de huurtarieven vonden.

Procentuele ontwikkeling huurtarieven

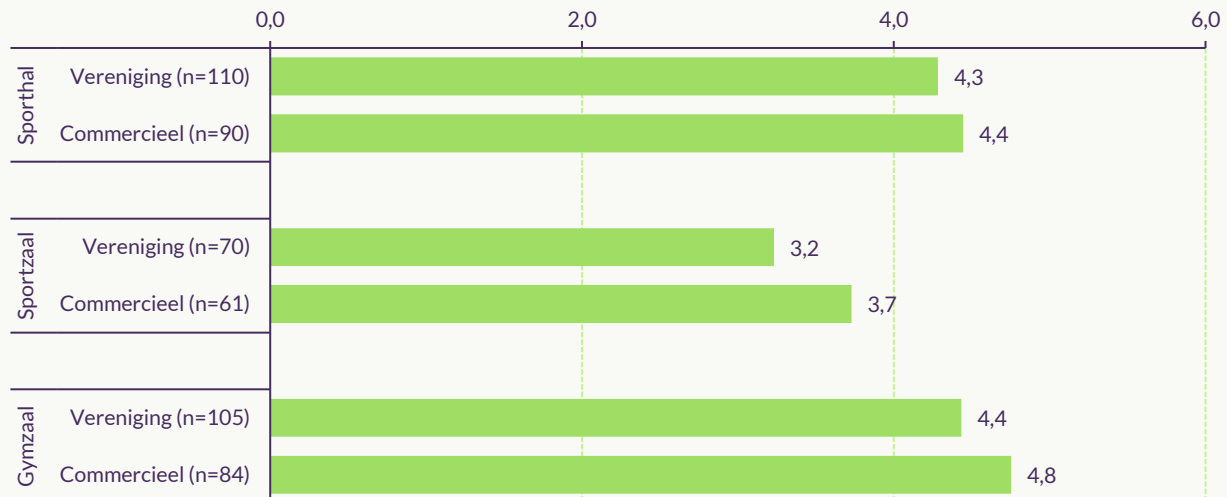
Tussen 2023 en 2024 stegen het gemiddelde verenigings- en commerciële tarief voor gemeentelijke sporthallen met respectievelijk 4,3 en 4,4 procent ([figuur 4.3](#)). Voor gymzalen zien we een vergelijkbare stijging van het gemiddelde verenigings-

en commerciële tarief (4,4% en 4,8%). De stijging van het gemiddelde verenigings- en commerciële tarief voor sportzalen lag iets lager: respectievelijk 3,2 en 3,7 procent.

Figuur 4.3

Procentuele ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2024 t.o.v. 2023, per type tarief

(van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2023 en 2024.

Tussen 2022 en 2023 stegen het gemiddelde verenigings- en commerciële tarief voor gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen met 4,1 tot 4,9 procent ([figuur B1.1](#) in bijlage 1). Een jaar eerder lag deze stijging lager (2,2-3,4%; [figuur B1.3](#) in bijlage 1).

Inflatie

Een vergelijking van de ontwikkeling van de huurtarieven met de inflatie is lastig te maken. Zoals we beschreven in hoofdstuk 2 indexeert een groot deel van de gemeenten de huurtarieven jaarlijks. Voor deze gemeenten zou de ontwikkeling van de huurtarieven daarmee gelijk lopen met de inflatie.

Maar we zien dat gemeenten verschillende referentieperioden hanteren bij de indexatie. Aangezien de inflatie sterk fluctueert, gebruiken gemeenten daardoor andere percentages voor de indexering en geeft een inflatiecorrectie een scheef beeld. Hierdoor kunnen we de ontwikkeling van de huurtarieven alleen globaal met de inflatie vergelijken.

Zo zien we dat de stijging van de huurtarieven voor sporthallen (4,3% en 4,4%; [figuur 4.3](#)) en gymzalen (4,4% en 4,8%) hoger ligt dan het jaarcijfer van de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS in 2023 (3,8%) en 2024 (3,3%) (CBS Statline, 2025). De stijging van de huurtarieven voor sportzalen (3,2% en 3,7%;

figuur 4.3) is vergelijkbaar met het CPI-jaarcijfer in 2023 en 2024. Verder is de stijging van de huurtarieven voor sporthallen en gymzalen hoger dan de maandcijfers van de CPI tussen augustus 2023 en september 2024 (minimaal -0,4% en maximaal 3,7%; figuur 2.2).

4.2 Verschillen tussen groepen gemeenten

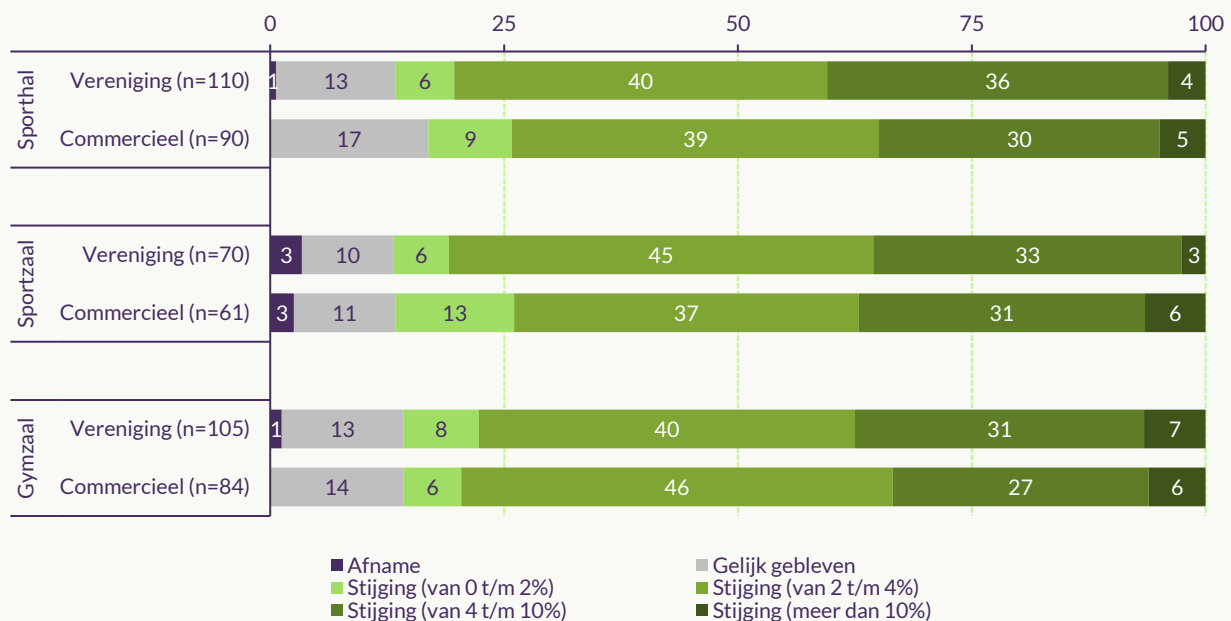
Per gemeente

Tussen 2023 en 2024 stegen de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties in de meeste gemeenten (39-46%; figuur 4.4) met 2 tot en met 4 procent. In andere gemeenten zien we een aanzienlijk hogere stijging van de huurtarieven. Zo steeg voor een deel van de gemeenten (27-36%) het huurtarief met 4 tot en met 10 procent, en in sommige gevallen (3-7%) zelfs met meer dan 10 procent. Daarnaast bleven de huurtarieven voor een deel van de gemeenten (10-17%) gelijk tussen 2023 en 2024.

Figuur 4.4

Ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2024 t.o.v. 2023, per type tarief

(in procenten, van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2023 en 2024.

De huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties stegen tussen 2022 en 2023 het vaakst met 4 tot en met 10 procent (33-52%; figuur B1.2 in bijlage 1). Daarmee lag in deze periode de stijging vaker hoger dan tussen 2023 en 2024. Tussen 2021 en 2022 zagen we juist een lagere stijging, van 0 tot en met 2 procent, het vaakst voorkomen (37-44%; figuur B1.4 in bijlage 1).

Verschillen naar stedelijkheid

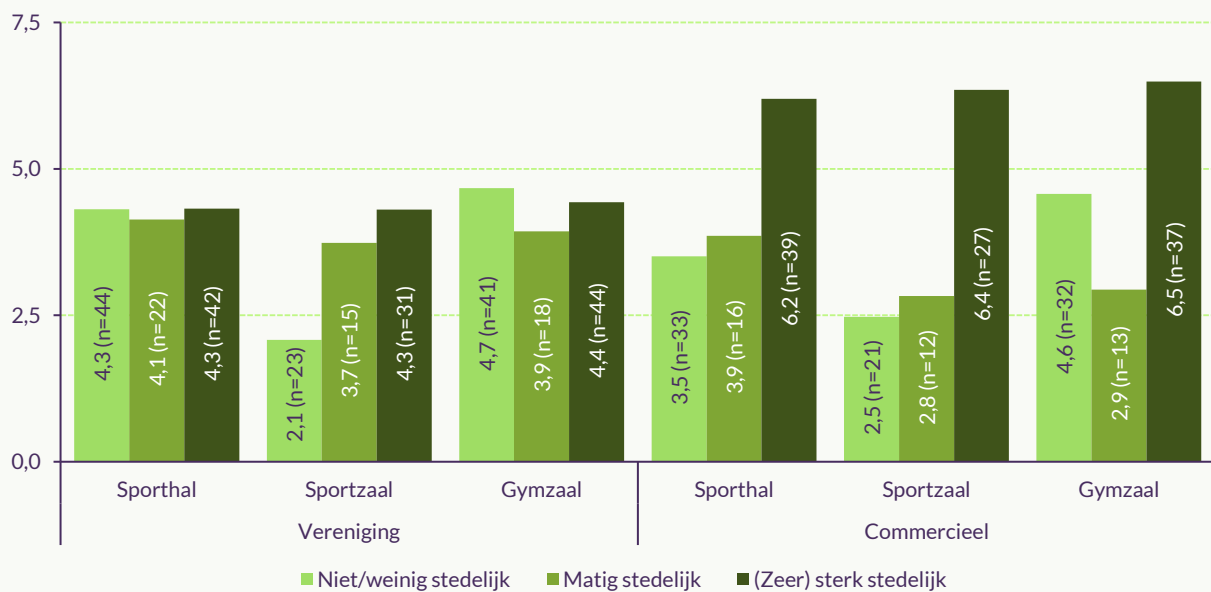
Uitgesplitst naar mate van stedelijkheid van de gemeente zien we een vergelijkbare stijging van het verenigingstarief tussen 2023 en 2024 (**figuur 4.5**). Enkel de ontwikkeling van het verenigingstarief voor sportzalen in niet tot weinig stedelijke gemeenten wijkt af. Voor deze groep ligt de stijging lager (2,1%).

Bij het commerciële tarief zien we een relatief grote stijging tussen 2023 en 2024 van de huurtarieven in (zeer) sterk stedelijke gemeenten (6,2-6,5%; **figuur 4.5**). In eerdere jaren (2021 tot en met 2023) zagen we deze relatief hogere stijging in (zeer) sterke stedelijke gemeenten niet terug (niet in figuur).

Figuur 4.5

Ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2024 t.o.v. 2023, naar stedelijkheid en per type tarief

(in procenten, van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2023 en 2024.

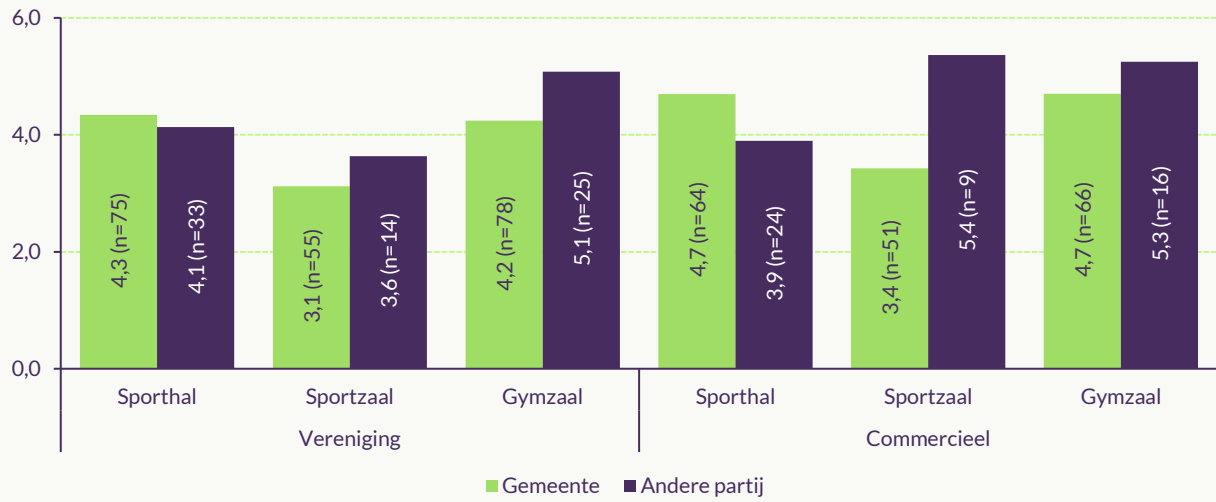
Verschillen naar type exploitant

Voor gemeentelijke sport- en gymzalen stegen de huurtarieven tussen 2023 en 2024 sterker in gemeenten waar een andere partij dan de gemeente verantwoordelijk is voor de exploitatie (**figuur 4.6**). Voor gemeentelijke sporthallen zagen we juist een hogere stijging als de gemeente zelf verantwoordelijk is voor de exploitatie. In beide gevallen is het verschil klein (0,2-1,9 procentpunt).

Figuur 4.6

Ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2024 t.o.v. 2023, naar type exploitant en per type tarief

(in procenten, van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2023 en 2024.

Conclusie & reflectie

In dit afsluitende hoofdstuk bespreken we de conclusies van het onderzoek. Daarnaast reflecteren we op de resultaten.

5.1 Conclusie

Huurtariefstelsels

In 60 procent van de gemeenten zijn de huurtarieven die ze hanteren voor de verhuur van gemeentelijke binnensportaccommodaties in het verleden bepaald en is de specifieke methodiek onbekend (historisch gegroeid). Ruim acht op de tien gemeenten actualiseren de huurtarieven jaarlijks aan de hand van indexatie. Ruim drie kwart gebruikt hiervoor de consumentenprijsindex (CPI).

De referentieperiode die gemeenten gebruiken voor de indexatie verschilt. Twee derde van de gemeenten kiest voor de CPI uit een specifieke maand, terwijl bijna een kwart kijkt naar het jaarcijfer van de CPI.

Gemeenten hanteren het vaakst een verenigingstarief (69-72%) en/of een commercieel tarief (59-63%) in het tariefstelsel voor gemeentelijke binnensportaccommodaties. 21 tot 25 procent van de gemeenten maakt geen onderscheid naar type huurder en rekent voor alle gebruikers hetzelfde huurtarief.

Huurtarieven in 2024

In gemeenten die in het huurtariefstelsel onderscheid maken naar type huurder, betaalden sportverenigingen in 2024 voor het gebruik van een sporthal gemiddeld 44,43 euro per uur en voor een sportzaal en gymzaal gemiddeld respectievelijk 24,64 en 14,01 euro per uur. Andere gebruikers betaalden hier meer voor.

Voor organisaties met een winstoogmerk gelden doorgaans de hoogste tarieven. Zij betaalden in 2024 gemiddeld 105,63 per uur voor een sporthal, 56,44 euro per uur voor een sportzaal en 31,56 euro per uur voor een gymzaal.

In gemeenten die geen onderscheid maken naar type gebruiker, betaalden sportverenigingen in 2024 gemiddeld meer voor de huur van een gemeentelijke binnensportaccommodatie dan in gemeenten met een specifiek verenigingstarief. Het gemiddelde huurtarief voor alle gebruikers was in 2024 wel lager dan het gemiddelde maatschappelijke, particuliere en commerciële tarief.

Verschillen in huurtarieven tussen gemeenten

Voor gemeentelijke binnensportaccommodaties lagen het gemiddelde verenigingstarief en commerciële tarief over het algemeen hoger in sterker verstedelijkte gemeenten. Daarnaast waren beide tarief typen hoger wanneer een andere partij dan de gemeente verantwoordelijk is voor de exploitatie van de gemeentelijke binnensportaccommodaties.

Op basis van de wijze van exploitatie zien we dus verschillen in de huurlasten van sportverenigingen. Ze betalen bij exploitatie door een andere partij dan de gemeente nog steeds minder huur dan organisaties met een winstoogmerk, maar gemiddeld wel een hoger huurtarief dan in gemeenten waar de gemeente zelf de exploitatie doet.

Ontwikkeling huurtarieven tussen 2021 en 2024

Tussen 2023 en 2024 stegen het gemiddelde verenigings- en commerciële tarief voor gemeentelijke sporthallen met respectievelijk 4,3 en 4,4 procent. Voor gymzalen zien we een vergelijkbare stijging (4,4% en 4,8%). Voor sportzalen lag de stijging iets lager (3,2% en 3,7%).

Een jaar eerder zagen we een vergelijkbare stijging van de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties (4,1-4,9%). Tussen 2021 en 2022 lag de stijging lager (2,2-3,4%).

Niet voor alle gemeenten komt de stijging van de huurtarieven overeen met het landelijke gemiddelde. In 2024 bleven de tarieven voor 10 tot 17 procent van de gemeenten gelijk. Daarnaast zien we in 3 tot 8 procent van de gemeenten een stijging van meer dan 10 procent.

5.2 Reflectie

Inkomsten voor de een, uitgaven voor de ander

Gemeenten haalden in 2023 ongeveer 42 procent van de totale sportinkomsten uit huurinkomsten (Van Eldert, 2025). Daarmee vormen huurinkomsten binnen de sportbegroting een belangrijke inkomstenbron. Toch is dit voor veel gemeenten niet genoeg om de kosten van binnensportaccommodaties te dekken (Van Eldert & Van der Heijden, 2023).

De beperkte mate van kostendekkendheid⁶ kan problemen opleveren voor gemeenten. Zeker in tijden waarin de exploitatie van sportaccommodaties onder druk staat en de kosten ervan sportorganisaties en gemeenten zorgen baren (Hoekman & Schadenberg, 2023).

Gemeenten kunnen de kostendekkendheid van binnensportaccommodaties verhogen door de huurtarieven te verhogen. Maar dit stelt gemeenten ook voor lastige keuzes, omdat ze daarmee zwaarder op de kosten van sportaanbieders drukken. Zeker aangezien huur de grootste uitgavenpost (49% in 2023) van binnensportverenigingen is (Van Eldert, Hertogs, Van Kalmthout, & Baans, 2024).

Gestegen huurtarieven

In grote lijnen lijkt de stijging van de huurtarieven voor gemeentelijke sporthallen en gymzalen in 2024 hoger te liggen dan de jaar- en maandcijfers van de inflatie tussen augustus 2023 en september 2024. Al lijkt het verschil niet groot te zijn.

⁶ De kostendekkendheid is het aandeel van de kosten dat de opbrengsten uit de verhuur dekt.

Dit kan voor een deel een na-ijleffect zijn van de hoge inflatie in 2022. Destijds leek de stijging van de huurtarieven achter te blijven op de inflatie (Van Eldert & Hollander, 2024), wat mogelijk een teken is dat gemeenten afwijken van de reguliere indexering. In hoeverre gemeenten dit daadwerkelijk hebben gedaan, hebben we momenteel niet in beeld en vraagt verder onderzoek.

Aan de andere kant zien we elk jaar in een deel van de gemeenten een flinke stijging van de huurtarieven, soms met meer dan 10 procent. In sommige gevallen worden de huurtarieven dus wel flink verhoogd.

Ravijnjaar 2026

Hoe de ontwikkeling van de huurtarieven voor gemeentelijke binnensportaccommodaties zich in de toekomst doorzet is onzeker. Gemeenten voorzien een financieel ravijnjaar in 2026 (VNG, z.d.) en er zijn zorgen over de plannen van het kabinet rondom de aanpassing van specifieke uitkeringen gecombineerd met een budgetkorting op het gemeentefonds (Geurink, Kools, & Hoekman, 2024). Deze ontwikkelingen kunnen potentieel leiden tot een verdere stijging van de huurtarieven.



Bronnen

CBS Statline. (2025). *Consumentenprijzen; prijsindex 2015=100*. Opgeroepen op april 4, 2025, van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83131NED/table>

CBS. (z.d.). *Consumentenprijsindex*. Opgeroepen op 19 maart 2025, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/reeksen/tijd/consumentenprijzen/consumentenprijsindex>

Geurink, N., Kools, M., & Hoekman, R. (2024). *Impact hoofdlijnenakkoord op gemeentelijk sportbeleid*. Mulier Instituut.

Hoekman, R., & Schadenberg, B. (2023). *Onderbenutting van sportaccommodaties: kennis- en innovatiescan WP5*. Mulier Instituut.

Van Eldert, P. (2025). *Monitor sportuitgaven gemeenten 2023: gemeentelijke uitgaven aan sport in de periode 2017 tot en met 2023*. Mulier Instituut.

Van Eldert, P., & Hertogs, N. (2024). Exploitatie en financiering. In D. Ruikes, & B. Schadenberg (Red.), *Jaarrapport ruimte voor sport en bewegen. Overzicht van beleidsrelevante kennis over de sport- en beweeginfrastructuur* (pp. 48-71). Mulier Instituut.

Van Eldert, P., & Hollander, E. (2024). *Huurtarievenmonitor binnensport 2023: huurtarieven van gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen*. Mulier Instituut.

Van Eldert, P., & Van der Heijden, J. (2023). Exploitatie en financiering. In H. Van der Poel, & R. Hoekman, *Sportaccommodaties in Nederland 2023* (pp. 209-250). Mulier Instituut.

Van Eldert, P., Hertogs, N., Van Kalmthout, J., & Baans, P. (2024). *Financiële weerbaarheid sportverenigingen: voorstudie naar objectief beeld over financiën sportverenigingen*. Mulier Instituut.

VNG. (z.d.). *Gemeenten vallen in financieel ravijn*. Opgeroepen op april 7, 2025, van <https://vng.nl/artikelen/gemeenten-vallen-in-financieel-ravijn>

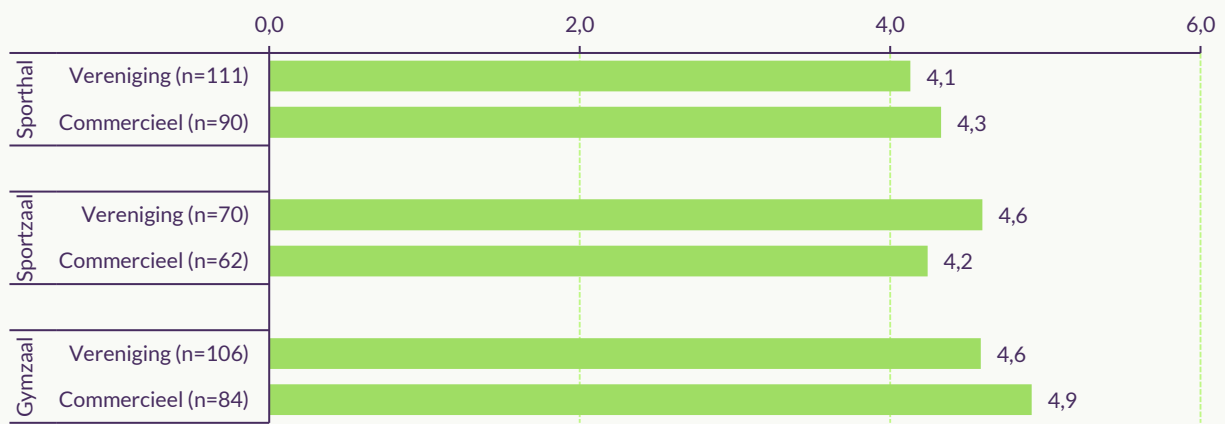
Bijlage 1 – Ontwikkeling huurtarieven 2021-2023

Ontwikkeling tussen 2022 en 2023

Figuur B1.1

Procentuele ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2023 t.o.v. 2022, per type tarief

(van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)

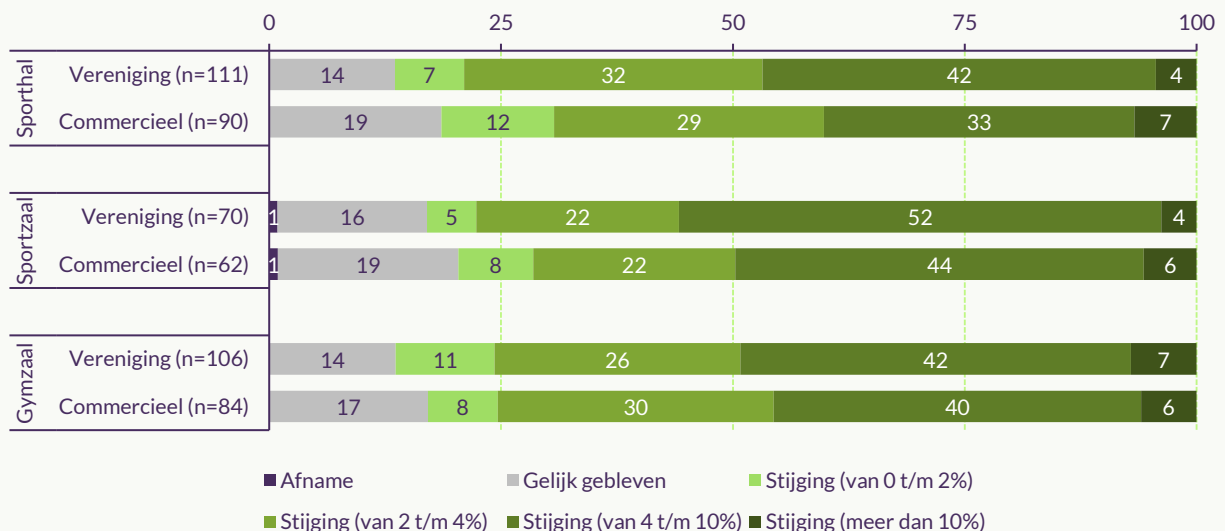


Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2022 en 2023.

Figuur B1.2

Ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2023 t.o.v. 2022, per type tarief

(in procenten, van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)



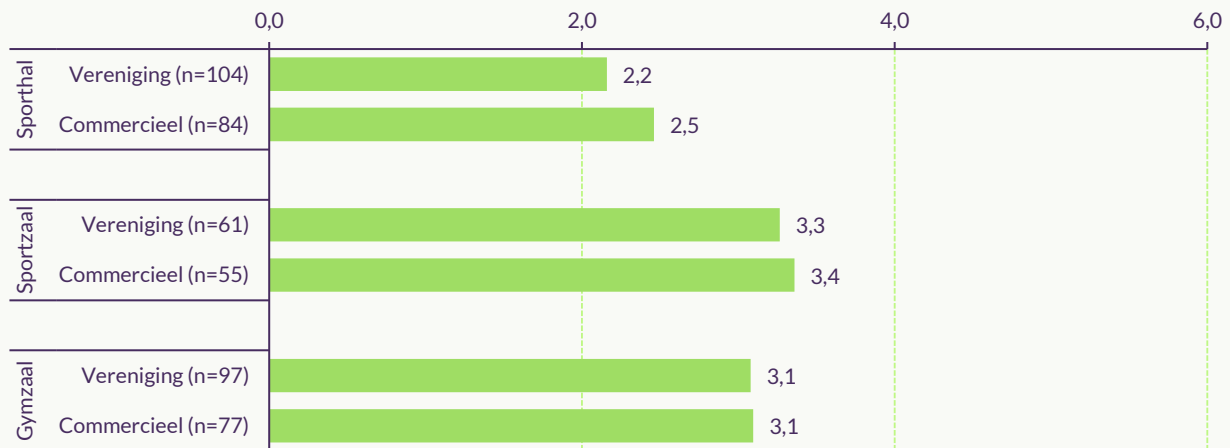
Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2022 en 2023.

Ontwikkeling tussen 2021 en 2022

Figuur B1.3

Procentuele ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2022 t.o.v. 2021, per type tarief

(van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)

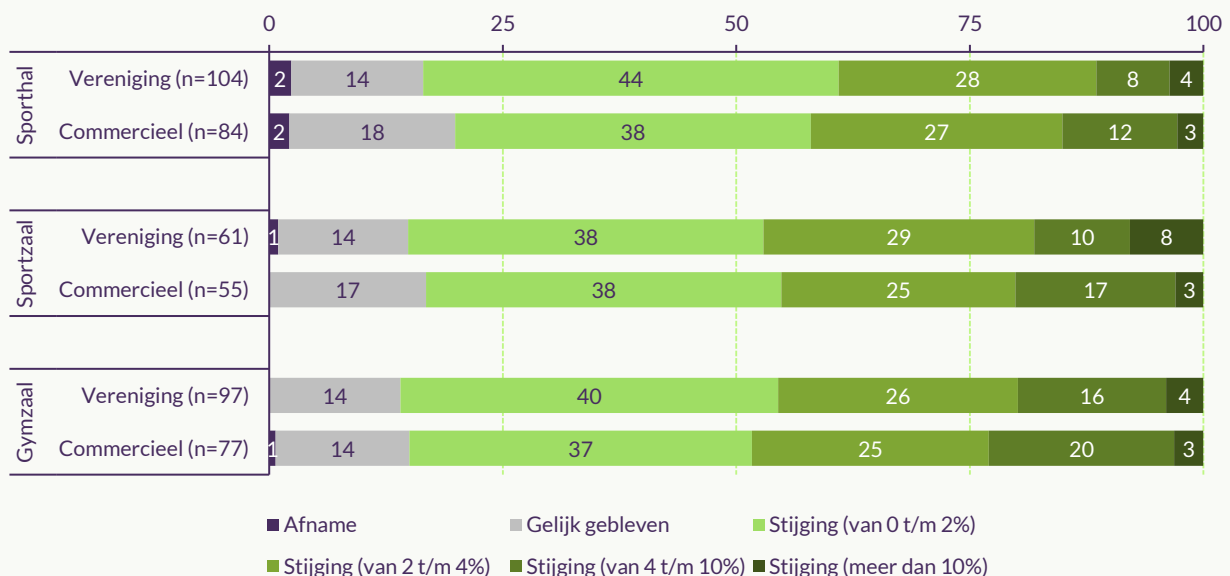


Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2021 en 2022.

Figuur B1.4

Ontwikkeling gemiddeld uurtarief voor de verhuur van een gemeentelijke sporthal, sportzaal of gymzaal in 2021 t.o.v. 2022, per type tarief

(in procenten, van gemeenten die in beide metingen zijn meegenomen, peilmoment 1 september)



Bron: Mulier Instituut, databestand huurtarieven gemeentelijke binnensportaccommodaties, 2021 en 2022.

A large, thick, lime-green abstract graphic that starts at the top left, loops around, and then curves downwards towards the bottom right, resembling a stylized '3' or a calligraphic flourish.

Peter van Eldert
p.vaneldert@mulierinstituut.nl

Eef Hollander
e.hollander@mulierinstituut.nl

Nicoline Hertogs
n.hertogs@mulierinstituut.nl